

Yolumu Aydınlatan Meşale Muzaffer İzgü

– harikaufuk · 28 Ağustos 2022

YOLUMU AYDINLATAN MEŞ'ALE MUZAFFER İZGÜ

Çocukluğumdan beri okumaya meraklıyım. Evimizde babamın kişisel kitaplığının yanı sıra bir de kardeşlerimle faydalandığımız hepimizin ortak malı kitaplığımız vardı. Şanslı bir çocuktum bu açıdan. Elimi attığımda ulaşabileceğim uzaklıktaydı okuyacağım kitaplar... Kitaplığımızda okumadığım kitap kalmamıştı. Evimize günlük birkaç gazete girerdi ve bir de akşam babamın işten dönerken de vapurda okuyup bitirdiği Akşam gazetesi... Çocuk aklımla o gazetenin hep akşam çıktığını düşünürdüm. Haklıydım da gazeteyi akşam babam getiriyordu, üstelik gazetenin adı da Akşam Gazetesi idi. Haftalık dergiler de vardı aboneliğimiz... Hayat Mecmuası, Ses Mecmuası demirbaş olmak üzere gençlik yıllarına adım atarken bizim için alınan Hey Dergisi...

Çocukluk yıllarımızda file ve kese kâğıdı vardı bugünkü naylon poşetler yerine. Satıcılar aldıklarımızı bazen paketlemeden elimize tutuştururlardı bazen de gazete kâğıdına sararak verirlerdi. Kasap kâğıdı kalın ve yağlı bir kâğıttı. Eti önce bu kalın kâğıda, sonrasında da yine gazeteye sararlardı. Eve gelmez gelmez ilk işim o gazeteyi okumak olurdu. Hangi gazete olduğu veya tarihinin eskiliği umurumda bile değildi.

İlkokul 5. Sınıfa geçtiğim yılın yazında İstanbul'dan Adana'ya taşındık. Babamın tayin isteği üzerine kendi ilimize, kendi evimize yerleştik. Biz İstanbul'dayken Adana'da kirada olan o zamanlar genişçe bir bahçe içinde tek katlı evimiz vardı. Dönüşte kiracımız çıkmıştı, biz de İstanbul'daki kira evlerinden sonra kendi evimizde yeni bir hayata adım atmanın mutluluğunu yaşadık.

Komşularımız çok iyi insanlardı. Evimiz üç yol ağzındaydı. Soldaki köşede Bakkal Hakkı Amca, sağdaki köşede ise Nimet Abla otururdu. Nimet Abla, Hacer Teyze'nin kiracısıydı. Küçük bir avlu içinde bir göz oda, mutfak ve banyo- tuvaletten oluşan o güne kadar gördüğüm en küçük evdi bu. Nimet Abla'nın kocası Celal Ağabey, uzun yol şoförüydü. O küçük evde büfeden bozma bir kitaplığı vardı. İçinde onlarca kitap... Herkes büfede kahve takımlarını, limonata bardaklarını sergilerken Nimet Abla onları mutfaka taşımıştı, evin küçük büfesini Celal Ağabey de kitaplık yapmıştı. Zaten odada iki kişilik bir karyola, çocuk beşiği, büfe, yer minderleri ve bir köşede eski bir tahta sandığın üstünde oluşturulmuş yüklük vardı. Yüklükte yataklar, çarşaflar, yorganlar, battaniyeler... Gece çocuklar için yer yatağı serilirdi, sabah toplanırdı. Küçük bebek Mustafa da tahta bir beşikte uyurdu.

Onlarla tanışmamız benim için çok önemlidir. Evdeki bütün kitapları okuduğum için artık onların mini kitaplığına abone olmuşum. O kitaplıktan ilk okuduğum eser ise belki de bugünkü hayat görüşümün ilk temellerini atan "Gecekondu" adlı kitaptı. Bu kitabı defalarca okudum, okuttum. Annem,

babam, kardeşlerim hepimiz ayrı ayrı okuduk. Bu da yetmezmiş gibi gelen konuklarımıza da okuyordum. Muzaffer İzgü ile ilk tanışmamdı bu. Nimet Abla'dan hep Muzaffer İzgü kitaplarından istiyordum. Allah'tan Celal Ağabey de Muzaffer İzgü hayranıydı. Kısa zamanda onların kitaplığında da okumadığım bir kitap bile kalmamıştı. Artık ben de Muzaffer İzgü hayranı olmuşum. Öğrencilik yıllarımda başlayan bu hayranlık öğretmenliğim döneminde de devam etti. Öğrencilerim de çok sevdiler onu, çocuklarım da...

Muzaffer İzgü, İzmir'de yaşamasına karşın Adana ile irtibatını hiç kesmemiştir. Rahmetli Ahmet Tolu'nun Çukurova Edebiyatçılar Derneği Başkanı olduğu dönemde İzgü'nün onuruna Devlet Su İşleri Tesisleri'nde bir yemek verilmişti. O zaman kendisini daha yakından tanıma olanağı oldu. Ertesi gün çok değerli şair, yazar, gazeteci arkadaşım Tuncay Dağlı ve edebiyatsever bir arkadaşımızla onu kaldığı otelden almıştık. Tuncay Dağlı, onunla röportaj yapacaktı. Adana'da çok akrabasının olduğunu fakat otelde kalmasının daha uygun olduğunu anlattı laf arasında. Zaten yeğeninin oğlu ile kızım Atatürk İlköğretim Okulu'ndan sınıf arkadaşlarıydılar.

İzgü'yü kaldığı Sürmeli Oteli'nden alarak bir arkadaşımıza ait özel otomobille eski Adana'yı gezmeye başladık. Eski Vilayet tarafında Tarım İl Müdürlüğü Lojmanları'nın karşı sokağına girdik. Oradaki evlerden birini işaret ederek: "Eskiden bizim evimiz burada idi. O yıllarda Adana'yı sık sık sel basardı. Yine bir sel baskını tehdidinde şu evin olduğu yerde iki katlı yüksek bir ev vardı. Herkes o evde toplanmıştı." dedi. Seyhan Barajı yapıldıktan sonra Adana büyük ölçüde selden kurtulmuştu. İlkokula başlamadığım yıllarda da "Sel gelecekmiş. Barajdaki su seviyesi iyice yükselmiş." lafları ortalıkta dolaşırdı. Hatırladığım kadarıyla 1980'de Adana'yı sel basmıştı. Gerçi bu kış da çukurda kalan semtleri yine etkileyen seller yaşandı. Adana'nın, Adanalının bitmeyen çilesidir bu... Hatta uzun yıllar öğretmenlik yaptığım okulda sel seviyesini gösteren bir levha asılıydı duvarda ve öğrencilerin boyuna yaklaşıyordu bu işaretli yer. Tarihî Kız Lisesi binasında sel seviyesini gösteren tabelada tarihini hatırlayamadığım felaketin izi belki de Muzaffer İzgü'nün sözünü ettiği sele aittir.

Anlattıkları hepimizi hüznlendirdi. Türkocağı Mahallesi'nden ayrılarak Hürriyet Mahallesi'ne doğru direksiyon çevirdi arkadaşımız. Dar sokaklardan geçerek İzgü'nün işaret ettiği bir gecekondunun önünde durduk. Hepimiz meraklı gözlerle etrafı incelerken İzgü bizi akrabalarıyla tanıştırdı. Bana dönerek: "İşte Gecekondu'daki kahramanlarım Sabahat ve oğlu Asaf..." dedi. Şaşkınlık içindeydim; çünkü ömrümde ilk kez okuduğum eserin kahramanlarını görmenin heyecanını ve mutluluğunu yaşıyordum. Yıllarca kitaptan bazı bölümleri replik gibi ezberleyen ben şaşkınlığın doruğuna ulaşmıştım. O anın güzelliğini ailemle özellikle annem ve babamla birlikte yaşamak isterdim. Gözümün önünde rahmetli annem ve babam canlanınca bu kez buruklaştım. Gecekondu'nun kahramanları gülümseyerek bize bakıyorlardı. O ara Asaf sigara istedi İzgü'den. Muzaffer İzgü ona bir miktar para verdi, Asaf sigara alıp geldi. Kitapta Asaf küçüktü, her gece altını ıslatan ve ertesi gün annesinin söylene söylene yıkadığı iç çamaşırları dama asılan Asaf kırklı yaşlarda kocaman bir adamdı. İzgü onlarla kısa bir sohbet ettikten sonra oradan ayrıldık. Gecekondu romanında sözünü ettiği kahramanlarla el sıkışmak geçmişten geleceğe, gelecekten

geçmişe yolculuk gibi bir sarsıntı yaratmıştı ruhumda... Köşeyi döndüğümüzde demir kapılı bir gecekonduyu işaret ederek: “ Burası ‘Zıkkımın Kökü’ adlı romanımın yaşandığı ev...” dedi.

Oradan Tarihî Taş Köprü önüne gelmiştik. İlk gençlik yıllarında 25 kuruşa bu köprüden atlayış yaptığını anlattı.

Eski Adana gezimiz Dostlar Tiyatrosu’nu ziyaretle devam etti. Yıllardır İzgü’nün oyunlarını sahneye koyan oyuncular, yazarla tanışmanın ve yazarı tiyatrolarında görmenin mutluluğu içindeydiler. Birlikte hatıra fotoğrafları çektirdik. O fotoğraf Milliyet gazetesinde tiyatroyu ziyaret haberiyle yayınlandı. Tuncay Dağlı da yine aynı gazetede tam sayfa olarak röportajını yayınladı. En çok üzüldüğüm bunları o zaman yazmamam oldu. Yıllar geçtikçe hafızamın bu kadar zayıflayacağı aklıma bile gelmemişti o zamanlar... Çinlilerin bir atasözü vardır: “En soluk mürekkep en iyi hafızadan iyidir.” Keşke not defterime birkaç satır karalamış olsaydım!

Muzaffer İzgü Adana Tüyp Kitap Fuarı’na hemen her yıl katıldı. Sadece bir yıl eşinin rahatsızlığı nedeniyle katılamayacağı söylendi. Hem eşinin rahatsızlığına üzüldüm hem de onu göremeyeceğime... Kitap Fuarına her gelişinde yanına uğradım, sohbetlerimiz oldu. Kitaplarımı imzaladım, bendeki kitaplarını ona imzalattım. Birlikte çok fotoğrafımız vardır. 2009’da fotoğraf çektirirken yanında ciddi ciddi durmamdan hoşlanmamıştı. “Sarılısana!” demişti. Kahkahalarla yeniden fotoğraf çektirmiştik.

10-15 Ocak 2012 tarihleri arasında düzenlenen Çukurova 5. Tüyp Kitap Fuarında ona ait daktilo ve gözlük özel bir camekânda koruma altına alınarak sergilendi. Yine aynı fuarda Yaşar Kemal’e ait daktilo ve bazı özel eşyalar da ayrı bir camekânda idi. Birlikte gidip baktık, beğendi, çok mutlu oldu. Dönüşte benim bulduğum standı uğradı, ona “Güz İkincisi” adlı şiir kitabımı imzalayarak hediye ettim.

Muzaffer İzgü’nün sevecen ve mütevazı bir insan olması öteden beri çok hoşuma gitmiştir. Bazı yazarlar, şairler eserlerinde halktan biriymiş gibi görünmeye çalışırlar ama gerçek hayatta halka tepeden bakarlar. İzgü, zirvede de olsa yine halkla iç içe ve halktan biridir. Bu nedenle ona olan saygım onu tanıdıkça artmaktadır.

Hayata bakış açımı oluşturmakta, belki de edebiyatla ilgilenmeme hatta Türkçe- Edebiyat öğretmeni olmamda Muzaffer İzgü’nün büyük payı vardır. Okuma alışkanlığımı güçlendirdiği için ona minnettarım.

Söylem gibi değerli bir derginin bu sayısını İzgü’ye ayırmış olması mutluluğumu ikiyle çarpmıştır. Sevdiğim bir yazarla yazı kurulunda görev yaptığım bu derginin Muzaffer İzgü Özel Sayısı’nda bu büyük yazarla ilgili anılarımın tazelenmesine vesile olduğu için Mehmet Çetinkaya’ya çok teşekkür ediyorum.

ADANA

2012 SONBAHAR

NOT 1:

Bu yazıyı 2012 Sonbaharında Adana'da yazmıştım. Söylem Dergisinin 2013 Ocak'taki Muzaffer İzgü Özel Sayısında yayınlanmıştı. Söylem Dergisindeki bu yazıyı Muzaffer İzgü de duygulanarak okumuştu ve çok beğenmişti. Bir 29 Ekim 1933 'te Cumhuriyet bayramında Adana'da doğan ve 26 Ağustos'ta İzmir'de ebediyete intikal eden Muzaffer İzgü Türkiye'nin en çok okunan gülmece, genç ve çocuk kitapları yazarlarından. 107 kitap, iki yüze yakın radyo oyunu yazmıştır. Geçmişinde yaşadığı sıkıntıları hiç unutmamıştır. Bir solukta okuduğum "Zıkkımın Kökü" adlı romanında kendi hayatını anlatmıştır. Bu roman 1992'de Memduh Ün tarafından senaryolaştırılmıştır. Müziklerini Cahit Berkay'ın yaptığı, Yapımcı Kadir Yurdatap'ın çektiği bu film ülkemize yurt dışında Paris Cine Junior en iyi film ödülünü; Adanalı başrol oyuncusu Menderes Samancılar'a da en iyi erkek oyuncu ödülünü kazandırmıştır.

Türkçe'yi en iyi kullanan usta yazarımız, içtenliğiyle ailemizden biri olarak gördüğümüz yüreği insan sevgisiyle dolu idolüm Muzaffer İzgü nur içinde yat. Bu ülkenin aydınlık yüzlü çocukları seni hiç unutmayacaklar.

Harika Ufuk
ADANA
Ekim 2017